

Rekenkamercommissie Bernheze

Behandeld door: Roel van Rijswijk

Telefoonnummer: 0412 458888

Bijlage(n):

Onderwerp: Bestuurlijke reactie rapport Duurzaamheid

Uw brief van: 5 juli 2023

Uw kenmerk:

Registratienummer: **40897/40899**

Datum: 20 juli 2023

VERZONDEN 23 AUG 2023

Beste heer Langerwerf,

Op woensdag 5 juli 2023 hebben wij het onderzoeksrapport Duurzaamheid ontvangen voor een bestuurlijke reactie. Het rapport geeft de onderzoeksresultaten weer op basis van de centrale vraag: *"Welke ambities en doelen heeft de gemeenteraad zichzelf gesteld als het over duurzaamheid gaat, slaagt de gemeente erin om deze ambities en doelen te realiseren en zo ja, op welke wijze?"*. Hieronder leest u de bestuurlijke reactie van college van B&W op het onderzoeksrapport.

Uw conclusies

In het onderzoeksrapport worden de volgende drie conclusies getrokken:

1. De gemeente voert de beleidsthema's die onder het facetbeleid duurzaamheid vallen sectoraal uit;
2. Het is -door verschillende oorzaken- niet eenvoudig om tot een integraal duurzaamheidsbeleid te komen;
3. De gemeente heeft weinig beleidsdocumenten waar handhaafbare duurzaamheidsdoelstellingen in opgenomen zijn.

Dit zijn drie overwegend terechte conclusies. De gemeente werkt sectoraal aan de volgende thema's die onder het facetbeleid duurzaamheid worden verstaan: energietransitie, warmtetransitie, klimaatadaptatie, biodiversiteit, circulariteit, afval en schone lucht. Deze thema's worden door verschillende beleidsmedewerkers uitgevoerd, wie ieder aan "eigen" beleidsdocumenten, -doelstellingen en -uitvoering werken. De doelstellingen binnen deze thema's komen momenteel samen in overkoepelende beleidsdocumenten zoals de Kadernota en het Bestuursprogramma.

Hoewel deze beleidsdoelstellingen niet in een apart integraal duurzaamheidsdocument opgenomen zijn, wordt er wél integraal aan de doelstellingen gewerkt zodra daar mogelijkheden toe zijn. Immers raken niet (altijd) alle duurzaamheidsonderwerpen elkaar; zo heeft bijvoorbeeld het vergroten van de groenstructuren niet direct iets te maken met afvalreductie.

Een voorbeeld waarbij de integraliteit van duurzaamheid wel naar voren komt, is het initiatief voor een zonneweide in het kader van de opwekopgave vanuit de Regionale Energiestrategie (RES) waarbij tevens wordt gewerkt aan versterking van de biodiversiteit en verbetering van de waterhuishouding. Een ander voorbeeld is de gebiedsgerichte aanpak van het Aa-dal waarbij integraal wordt gewerkt aan onder meer waterberging, waterkwaliteit en versterking van natuurwaarden. Dergelijke initiatieven maken het ook mogelijk om duurzaamheidsthema's met elkaar te verbinden.

Verder volgt de gemeente met name de landelijke duurzaamheidsprogramma's en bijbehorende doelstellingen, welke veelal zijn gericht op het einddoel in 2050; aardgasvrij, circulair, water robuust, et cetera. Het is niet eenvoudig om op lokaal niveau een vertaling te maken van deze doelstellingen naar meetbare tussendoelen. Bovendien hebben de doelstellingen tijd nodig om gerealiseerd te worden, bijvoorbeeld: bij de isolatieopgave van de gebouwde omgeving wordt veelal aangesloten op natuurlijke momenten van verbouwing en verhuizing waardoor er op middellange termijn pas resultaten worden behaald. Dit geldt uiteraard niet voor alle duurzaamheidsthema's. Een voorbeeld van een beleidsdocument waarin wel handhaafbare doelstellingen staan opgenomen is de RES 1.0.

Uw aanbevelingen

In het onderzoeksrapport worden de volgende vijf aanbevelingen gedaan:

4. Verzoek het college om voor 1 januari 2024 een beknopte paraplunotitie duurzaamheid op te stellen waarin de sectorale beleidsthema's worden opgenomen;
5. Verzoek het college in de paraplunotitie op te nemen op welke termijn de beleidsdoelstellingen gerealiseerd kunnen worden [...] en eventuele beslispunten m.b.t. de prioriteitsstelling aan de raad voor te leggen;
6. Verzoek het college om aan te geven hoe de omgevingsvisie en het omgevingsplan worden ingezet om de duurzaamheidsdoelstellingen meer inzichtelijk te maken en de realisatie ervan te borgen;
7. Draag het college op om bij voorziene afwijkingen in de planningen de raad daarover vooraf te informeren met mogelijke alternatieven;
8. Verzoek het college meer invulling te geven aan de rol van coördinerend portefeuillehouder duurzaamheid.

De eerste vier aanbevelingen omvatten/zijn aanvullend aan het op korte termijn opstellen van een beknopte paraplunotitie duurzaamheid waarmee de integraliteit van alle duurzaamheidsthema's en -doelstellingen wordt geborgd. Door de Rekenkamercommissie is hierbij toegelicht dat de paraplunotitie gebruikt kan worden als extra bouwsteen voor de omgevingsvisie, waarbij uitgegaan wordt van de wettelijke verplichte vaststellingsdatum van de omgevingsvisie op 1 januari 2027.

De college van B&W vindt dat met het opstellen en vaststellen van de omgevingsvisie al invulling wordt gegeven aan de integrale benadering van (onder meer) duurzaamheid. In de omgevingsvisie legt de gemeente al haar ambities en beleidsdoelstellingen voor de fysieke leefomgeving voor de korte- en lange termijn vast. Zo worden (onder meer) concrete duurzaamheidsdoelstellingen opgenomen. De omgevingsvisie is daartoe hét instrument om een strategische visie te ontwikkelen op duurzaamheid. De ontwerp-omgevingsvisie wordt in september 2023 in de commissie Ruimtelijke Zaken besproken. Tijdens deze commissievergadering kan de gemeenteraad desgewenst ver-

der ingaan op de derde aanbeveling. De gemeente verwacht de definitieve omgevingsvisie in februari 2024 vast te stellen.

Het college van B&W zal de gemeenteraad daarom adviseren om de eerste vier aanbevelingen uit het onderzoeksrapport niet over te nemen. Hierbij zijn de beschikbare ambtelijke capaciteit, de gestelde ambities en de beschikbaar gekomen spijk regelingen -waar snel op geacteerd moet worden- meegewogen. Voor de gemeente ligt momenteel de hoogste prioriteit bij het succesvol uitvoeren van duurzaamheidsprojecten zoals de energiearmoede-aanpak en de lokale isolatieaanpak.

De vijfde aanbeveling betreft het meer invulling geven aan de rol van coördinerend portefeuillehouder duurzaamheid om te bewerkstelligen dat de duurzaamheidsthema's ook echt integraal besproken worden. Het college van B&W zal de gemeenteraad hier toe adviseren om deze, laatste aanbeveling uit het onderzoeksrapport over te nemen. Het college verwacht hieraan invulling te geven door één keer per twee maanden een duurzaamheidsoverleg in te plannen met de coördinerend portefeuillehouder en de betrokken beleidsmedewerkers.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

Peggy Hurkmans
De secretaris

Antoine Walraven
De waarnemend burgemeester